

Хмельницька міська рада
Управління культури і туризму
Хмельницької міської ради
Хмельницька міська
централізована бібліотечна система

«СЛОВО ЄДНАЄ!»

Хмельницький літературно-публіцистичний
альманах

№ 2

ЖИТОМИР
Видавець О.О.Євнюк
2020

Хмельницька
міська рада

УПРАВЛІННЯ
КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ
ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ
МІСЬКОЇ РАДИ

082.2:821.161.2(477.43)

C48

Слово єдне! : літ.-публіц. альманах. №2 / Хмельницька міська рада ;
Управління культури і туризму ; Хмельницька міська централізована
бібліотечна система ; ред.-уклад.: Т. С. Козицька, В. Ц. Міхалев-
ський. – Житомир : Євнюк О.О., 2020. - 308 с.

ISBN ISBN 978-966-995-127-4

«СЛОВО ЄДНАЄ!»

Хмельницький літературно-публіцистичний альманах
№2

***Видано відповідно до Програми підтримки книговидання
місцевих авторів та популяризації української книги
у м. Хмельницькому на 2018-2020 роки «Читай українською»***

*Протягом 2015-2019 років у місті Хмельницькому відбувався міський
літературний фестиваль «Слово єдне!».*

*У альманасі вміщено інформацію про літературно-мистецькі спілки та
організації, короткі бібліографічні відомості про учасників фестивалю та
їхні твори.*

*Видання адресоване широкому загалу користувачів – всім, хто
цікавиться сучасною літературою України, зокрема міста Хмельницького.*

082.2:821.161.2(477.43)

Редакційна колегія: Захар'єв В. А., Козицька Т. С.,
Міхалевський В. Ц., Олійник В. Г., Ромасюков А. Є.
Відповідальна за випуск: Козицька Т. С.

© Хмельницька міська
централізована
бібліотечна система, 2020
© Автори текстів, 2015-2019

ISBN 978-966-995-127-4

З ІСТОРІЇ МІСТА ТА ФЕСТИВАЛЮ

Вулиця Проскурівська – центральна вулиця міста Хмельницького, пролягає від перехрестя вул. Кам'янецької – Соборної – Подільської до залізничного вокзалу. Частина вулиці від Володимирської до Соборної є пішохідною. Вона існує фактично з моменту виникнення поселення Пłosкирів як частина дороги на Летищів. До першої половини XIX ст. центральною вулицею міста вважалась Кам'янецька поштова дорога.

Після пожежі 1822 р., коли згоріли майже всі будівлі Проскурова, був складений генеральний план забудови міста, розроблений губернським землеміром В. Рудлицьким та архітектором Геслером. Саме згідно з цим планом були прокладені всі основні вулиці центральної частини міста, які існують й сьогодні. Основними магістралями залишилися ті ж самі поштові шляхи на Кам'янець та Летищів. Затвердив план російський імператор Олександр I, на честь якого «Поштова дорога на Летищів» отримала назву – вулиця Олександрівська.

У другій половині XIX ст. вона інтенсивно забудовується й стає центральною вулицею Проскурова. У 1921 р. Олександрівську перейменували на вулицю 25-го Жовтня, в 1985 р. їй дали ім'я Леніна, але вже в 1991 р. цю постанову скасували і центральна вулиця отримала назву – Проскурівська. Нині на вулиці збереглося чимало старовинних будинків, які є свідками історії міста за останнє століття.

У дворі дитячої музичної школи №1 ім. Миколи Мозгового (вул. Проскурівська, 18) в 2016 році для проведення художньо-мистецьких заходів було відновлено відкрити сцену – Мистецький дворик.

Багато фестивалів подій відбувається на вулиці Проскурівській.

Сквер імені Тараса Шевченка – пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення в Україні. Сквер розташований у центрі міста Хмельницького, між вулицями Проскурівською, Володимирською, Героїв Майдану (Театральною) та Грушевського. Улюблене місце відпочинку багатьох хмельничан, особливо молоді та дітей. У парку розташовані пам'ятник Тарасові Шевченку (встановлено і урочисто відкрито у 1992 р.), фонтани, дитячий майданчик.

Протягом XV–XVIII століть місцевість, де нині розкинувся сквер, була околицею Пłosкирова. Тут височів невеликий дубовий гай, а навколо простягався луг, який мешканці використовували як місце випасу домашньої худоби.

За генеральним планом забудови Проскурова 1824 року на місці, де був гай, мала розташуватися «велика торгова площа». Частину дубів для цього спиляли, по периметру площі побудували крамниці та склади, а в центрі залишили місце для торгівлі з возів. Площа отримала назву «Хлібна» і стала основним місцем проведення торгів і ярмарків у Проскурові. Також працювали численні атракціони, виступали бродячі актори, іноді приїжджав цирк або зоопарк. Приймали відвідувачів і численні харчевні.

З часом Проскурів розростався, і Хлібна площа стала занадто малою для проведення ярмарків. У 1888 році міська влада прийняла рішення перенести головну торгову площу ближче до вокзалу — на пустир, де нині розташована міська лікарня. На сьогодні у сквері було обліковано 506 дерев 24 видів та 620 чагарників 20 видів. Найбільш поширені дерева у віці 61–89 років, але є і рослини, жим по 100–120 років.

У травні 2013 року навколо пам'ятника Шевченку за кошти благодійників було висаджено алею із 26 сакур, кожна з яких отримала власне ім'я.

Навпроти пам'ятника Тарасові Шевченку встановлено скульптурну композицію з бронзи – розгорнуту книгу зі словами його «Заповіту».